

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2020/466**(2020. gada 30. marts)****par pagaidu pasākumiem ar mērķi ierobežot riskus cilvēka, dzīvnieku un augu veselībai un dzīvnieku labturībai laikā, kad koronavīrusa izraisītās slimības Covid-19 dēļ ir nopietni traucēta dalībvalstu kontroles sistēmu darbība****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 15. marta Regulu (ES) 2017/625 par oficiālajām kontrolēm un citām oficiālajām darbībām, kuras veic, lai nodrošinātu, ka tiek piemēroti pārtikas un barības aprites tiesību akti, noteikumi par dzīvnieku veselību un labturību, augu veselību un augu aizsardzības līdzekļiem, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001, (EK) Nr. 396/2005, (EK) Nr. 1069/2009, (EK) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 un (ES) 2016/2031, Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2005 un (EK) Nr. 1099/2009 un Padomes Direktīvas 98/58/EK, 1999/74/EK, 2007/43/EK, 2008/119/EK un 2008/120/EK un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 854/2004 un (EK) Nr. 882/2004, Padomes Direktīvas 89/608/EEK, 89/662/EEK, 90/425/EEK, 91/496/EEK, 96/23/EK, 96/93/EK un 97/78/EK un Padomes Lēmumu 92/438/EEK (Oficiālo kontroļu regula) ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 141. panta 1. punktu,

tā kā:

- (1) Regula (ES) 2017/625 cita starpā nosaka, kā dalībvalstu kompetentajām iestādēm jāveic oficiālās kontroles un citas oficiālās darbības. Tā arī Komisiju pilnvaro ar īstenošanas aktu pieņemt piemērotus pagaidu pasākumus, kas nepieciešami, lai ierobežotu riskus (cita starpā) cilvēka, dzīvnieku un augu veselībai un dzīvnieku labturībai, ja tai ir liecības, ka kādas dalībvalsts kontroles sistēmas darbība ir nopietni traucēta.
- (2) Pašreizējā ar koronavīrusa izraisīto slimību Covid-19 saistītā krīze ārkārtēji un nepieredzēti apdraud dalībvalstu spēju pilnīgi veikt oficiālās kontroles un citas oficiālās darbības tā, kā prasa ES tiesību akti.
- (3) Dokumentā "Vadlīnijas par robežu pārvaldības pasākumiem veselības aizsardzībai un preču un pamatpakalpojumu pieejamības nodrošināšanai" ⁽²⁾ Komisija uzsvēra, ka pašreizējā situācijā nedrīkstētu tikt traucēta raita vienotā tirgus darbība. Turklāt dalībvalstīm būtu aizvien jānodrošina preču aprīte.
- (4) Regula (ES) 2017/625 dalībvalstīm paredz pienākumu izveidot kontroles sistēmu, ko veido kompetentās iestādes, kuras nozīmētas veikt oficiālās kontroles un citas oficiālās darbības. Konkrētāk, minētās regulas 5. panta 1. punkta e) apakšpunkts paredz, ka kompetentajām iestādēm "ir vai ir pieejams pietiekams tāds atbilstīgi kvalificēts un pieredzējis personāls, lai oficiālās kontroles un citas oficiālās darbības varētu veikt efektīvi un lietderīgi".
- (5) Sakarā ar pašreizējo krīzi, kas saistīta ar Covid-19, dalībvalstis nolūkā aizsargāt cilvēka veselību ir ieviesušas vērā ņemamus iedzīvotāju pārvietošanās ierobežojumus.
- (6) Vairākas dalībvalstis ir Komisiju informējušas par to, ka šo pārvietošanās ierobežojumu dēļ to iespējas oficiālo kontroļu un citu oficiālo darbību veikšanai nosūtīt tam piemērotu personālu, kā prasa Regula (ES) 2017/625, ir krietni mazinājušās.

⁽¹⁾ OV L 95, 7.4.2017., 1. lpp.

⁽²⁾ C(2020) 1753 final, 2020. gada 16. marts.

- (7) Vairākas dalībvalstis Komisiju informējušas tieši par grūtībām veikt oficiālās kontroles un citas oficiālās darbības, kam vajadzīga kontroles personāla fiziska klātbūtne. Konkrētāk, radušās problēmas ar dzīvnieku klīnisko izmeklēšanu, noteiktām dzīvnieku izcelsmes produktu, augu un augu produktu un nedzīvnieku izcelsmes pārtikas un barības pārbaudēm, kā arī paraugu testēšanu dalībvalstu nozīmētās oficiālajās laboratorijās.
- (8) ES tiesību akti, kas reglamentē dzīvu dzīvnieku un reproduktīvo produktu tirdzniecību vienotajā tirgū, it sevišķi Padomes direktīvas 64/432/EEK⁽³⁾, 88/407/EEK⁽⁴⁾, 89/556/EEK⁽⁵⁾, 90/429/EEK⁽⁶⁾, 91/68/EEK⁽⁷⁾, 92/65/EEK⁽⁸⁾, 2006/88/EK⁽⁹⁾, 2009/156/EK⁽¹⁰⁾ un 2009/158/EK⁽¹¹⁾, nosaka, ka dzīvnieku un reproduktīvo produktu sūtījumiem visā laikā, kad notiek to pārvietošana no vienas dalībvalsts uz citu, līdz jābūt veterināro sertifikātu oriģināliem.
- (9) Vairākas dalībvalstis turklāt Komisiju informējušas, ka pašlaik nav iespējams atbilstīgi ES tiesību aktiem veikt oficiālās kontroles un citas oficiālās darbības, kuru ietvaros jāparaksta un jāizdod oficiālo sertifikātu un oficiālo apliecinājumu papīra oriģināli, kas būtu jādod līdz dzīvnieku un reproduktīvo produktu sūtījumiem, kurus pārvieto no vienas dalībvalsts uz citu vai Savienībā iaved.
- (10) Tāpēc, ņemot vērā to, kā reģistrēti lietotāji izmanto Tirdzniecības kontroles un ekspertu sistēmu (TRACES), kas minēta Komisijas Īstenošanas regulā (ES) 2019/1715⁽¹²⁾, un arī to, ka sistēmā TRACES pašlaik nav tehniski iespējams izdot elektroniskus sertifikātus, kā paredzēts minētajā Īstenošanas regulā, būtu pagaidu kārtā jāatļauj alternatīva oficiālo sertifikātu un oficiālo apliecinājumu papīra oriģinālu uzrādīšanai. Šī alternatīva nedrīkstētu skart operatoriem Regulā (ES) 2017/625 noteikto pienākumu uzrādīt dokumentu oriģinālus, ja tas ir tehniski iespējams.
- (11) Ņemot vērā šos īpašos apstākļus, būtu jāveic pasākumi, kas novērstu nopietnus apdraudējumus kompetento iestāžu personāla veselībai, reizē nepieļaujot arī no dzīvniekiem, augiem un to produktiem izrietošos riskus cilvēka, dzīvnieku un augu veselībai un neapdraudot ar dzīvnieku labturību saistīto risku novēršanu. Vienlaikus būtu jānodrošina, ka atbilstoši Savienības lauksaimniecības un pārtikas ķēdes tiesību aktiem pienācīgi darbojas vienotais tirgus.
- (12) Tas nozīmē, ka dalībvalstīm, kam ir nopietnas grūtības izmantot savas esošās kontroles sistēmas, vajadzētu būt iespējai piemērot šajā regulā noteiktos pagaidu pasākumus tādā mērā, lai varētu ierobežot attiecīgos nopietnos to kontroles sistēmu traucējumus. Dalībvalstīm būtu jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai nopietnos kontroles sistēmu darbības traucējumus iespējami drīz novērstu.
- (13) Dalībvalstīm, kas piemēro šajā regulā paredzētos pagaidu pasākumus, par to būtu jāinformē Komisija un pārējās dalībvalstis un tās jāinformē arī par pasākumiem, kas veikti, lai novērstu grūtības veikt oficiālās kontroles un citas oficiālās darbības saskaņā ar Regulu (ES) 2017/625.

⁽³⁾ Padomes 1964. gada 26. jūnija Direktīva 64/432/EEK par dzīvnieku veselības problēmām, kas ietekmē liellopu un cūku tirdzniecību Kopienā (OV L 121, 29.7.1964., 1977./64. lpp.).

⁽⁴⁾ Padomes 1988. gada 14. jūnija Direktīva 88/407/EEK par dzīvnieku veselības prasībām, kas piemērojamas Kopienas iekšējā tirdzniecībā ar sasaldētu mājas liellopu spermam un tās ievadumiem (OV L 194, 22.7.1988., 10. lpp.).

⁽⁵⁾ Padomes 1989. gada 25. septembra Direktīva 89/556/EEK par dzīvnieku veselības nosacījumiem, kas reglamentē Kopienas iekšējo tirdzniecību ar liellopu sugu mājdzīvnieku embrijiem un to importu no trešām valstīm (OV L 302, 19.10.1989., 1. lpp.).

⁽⁶⁾ Padomes 1990. gada 26. jūnija Direktīva 90/429/EEK, ar ko nosaka dzīvnieku veselības prasības, kas piemērojamas Kopienas iekšējā tirdzniecībā ar cūku sugu mājdzīvnieku spermam un tās importu (OV L 224, 18.8.1990., 62. lpp.).

⁽⁷⁾ Padomes 1991. gada 28. janvāra Direktīva 91/68/EEK par dzīvnieku veselības prasībām, kas ietekmē aitu un kazu tirdzniecību Kopienā (OV L 46, 19.2.1991., 19. lpp.).

⁽⁸⁾ Padomes 1992. gada 13. jūlija Direktīva 92/65/EEK, ar ko paredz dzīvnieku veselības prasības attiecībā uz tādu dzīvnieku, spermas, olšūnu un embriju tirdzniecību un importu Kopienā, uz kuriem neattiecas dzīvnieku veselības prasības, kas paredzētas īpašos Kopienas noteikumos, kuri minēti Direktīvas 90/425/EEK A(l) pielikumā (OV L 268, 14.9.1992., 54. lpp.).

⁽⁹⁾ Padomes 2006. gada 24. oktobra Direktīva 2006/88/EK par akvakultūras dzīvniekiem un to produktiem izvirzītajām dzīvnieku veselības prasībām, kā arī par konkrētu ūdensdzīvnieku slimību profilaksi un kontroli (OV L 328, 24.11.2006., 14. lpp.).

⁽¹⁰⁾ Padomes 2009. gada 30. novembra Direktīva 2009/156/EK par dzīvnieku veselības prasībām attiecībā uz zirgu dzimtas dzīvnieku pārvadāšanu un importu no trešām valstīm (OV L 192, 23.7.2010., 1. lpp.).

⁽¹¹⁾ Padomes 2009. gada 30. novembra Direktīva 2009/158/EK par dzīvnieku veselības nosacījumiem, ar ko reglamentē mājputnu un inkubējamo olu tirdzniecību Kopienā un to ieviešanu no trešām valstīm (OV L 343, 22.12.2009., 74. lpp.).

⁽¹²⁾ Komisijas 2019. gada 30. septembra Īstenošanas regula (ES) 2019/1715, ar ko nosaka noteikumus par oficiālo kontroļu informācijas pārvaldības sistēmas un tās sistēmas komponentu darbību ("IMSOC regula") (OV L 261, 14.10.2019., 37. lpp.).

- (14) Lai atvieglotu oficiālo kontroļu un citu oficiālo darbību plānošanu un izpildi ar Covid-19 saistītās krīzes laikā, šai regulai vajadzētu būt piemērojama divus mēnešus. Ņemot vērā no vairākām dalībvalstīm saņemto informāciju, kas vedina domāt, ka pagaidu pasākumi būtu jāparedz nekavējoties, šai regulai būtu jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas.
- (15) Šajā regulā noteiktie pasākumi ir saskaņā ar Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgās komitejas atzinumu,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Šī regula nosaka pagaidu pasākumus, kas vajadzīgi, lai ierobežotu plašus riskus cilvēka, dzīvnieku un augu veselībai un dzīvnieku labturībai, sakarā ar nopietniem dalībvalstu kontroles sistēmu darbības traucējumiem ar Covid-19 saistītās krīzes dēļ.

2. pants

Dalībvalstis, kas vēlas piemērot šajā regulā paredzētos pagaidu pasākumus, par to informē Komisiju un pārējās dalībvalstis un tās informē arī par pasākumiem, kas veikti, lai novērstu grūtības veikt oficiālās kontroles un citas oficiālās darbības saskaņā ar Regulu (ES) 2017/625.

3. pants

Oficiālās kontroles un citas oficiālās darbības izņēmuma kārtā drīkst veikt viena vai vairākas fiziskas personas, kuras kompetentā iestāde pilnvarojusi tās veikt, pamatojoties uz šo personu kvalifikācijām, apmācību un praktisko pieredzi, kuras ar jebkādiem pieejamiem saziņas līdzekļiem ir saziņā ar kompetento iestādi un kurām ir pienākums šo oficiālo kontroļu un citu oficiālo darbību veikšanas kontekstā pildīt kompetentās iestādes norādījumus. Šādas personas rīkojas objektīvi, un tām attiecībā uz oficiālajām kontrolēm un citām to veiktām oficiālajām darbībām nav nekāda interešu konflikta.

4. pants

Oficiālās kontroles un citas oficiālās darbības ar oficiālajiem sertifikātiem un oficiālajiem apliecinājumiem izņēmuma kārtā var izdarīt, veicot šādu sertifikātu vai apliecinājumu oriģināla elektroniskās kopijas vai sistēmā TRACES elektroniskā formā izveidota un iesniegta sertifikāta vai apliecinājuma oficiālo kontroli, ja vien persona, kas atbild par oficiālā sertifikāta vai oficiālā apliecinājuma uzrādīšanu, kompetentajai iestādei iesniedz paziņojumu, kas apliecina, ka oficiālā sertifikāta vai oficiālā apliecinājuma oriģināls tiks iesniegts tik drīz, cik tehniski iespējams. Veicot šādas oficiālās kontroles un citas oficiālās darbības, kompetentā iestāde ņem vērā attiecīgo dzīvnieku un preču neatbilstības risku un operatoru līdzšinējo sniegumu, proti, attiecībā uz šiem operatoriem veikto oficiālo kontroļu iznākumu un to, kā tie ievēro Regulas (ES) 2017/625 1. panta 2. punktā minētos noteikumus.

5. pants

Oficiālās kontroles un citas oficiālās darbības izņēmuma kārtā drīkst veikt šādi:

- analīzes, testēšanu un diagnostiku, kas jāveic oficiālajām laboratorijām, drīkst veikt jebkura laboratorija, kuru šim nolūkam pagaidu kārtā nozīmējusi kompetentā iestāde;
- Regulas (ES) 2017/625 14. pantā minēto oficiālo kontroļu metožu un paņēmieni kontekstā fiziskas tikšanās ar operatoriem un to personālu drīkst aizstāt ar pieejamiem distancālās saziņas jeb tālsaziņas līdzekļiem.

6. pants

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro līdz 2020. gada 1. jūnijam.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2020. gada 30. martā

*Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja*
Ursula VON DER LEYEN
